

Dział 1. Środki alokowane^{d)} na badania naukowe i prace rozwojowe (w tysiącach zł ze znakiem po przecinku)(dokończenie)

Wyszczególnienie		W 2017 r.	Plan na 2018 r.
0		1	2
Produkcja i technologia przemysłowa	07		
Zdrowie	08		
Rolnictwo	09		
Edukacja	10		
Kultura, rekreacja, religia i środki masowego przekazu	11		
Systemy, struktury i procesy polityczne i społeczne	12		
Ogólny postęp wiedzy	13		
Obronność	14		

^{a)} Bezpośrednio beneficjentom.

Dział 2. Finansowanie działalności B+R realizowanej w jednostce sprawozdawczej (nakłady wewnętrzne) oraz wartość aparatury naukowo-badawczej w 2017 r. (w tysiącach zł ze znakiem po przecinku)

Nakłady wewnętrzne faktycznie poniesione (bez amortyzacji środków trwałych) (wiersze 02+05)		01	
Nakłady bieżące ogółem ^{a)}		02	
w tym:	nakłady osobowe ^{b)}	03	
	wynagrodzenia bezosobowe ^{c)}	04	
Nakłady inwestycyjne ogółem (wiersze 06+07+09+10+12+13)		05	
z tego:	budynki i lokale, obiekty inżynierii lądowej i wodnej oraz grunty (grupy KŚT 0, 1, 2) ^{d)}	06	
	maszyny i urządzenia techniczne (grupy KŚT 3-6) ^{d)} oraz narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie (grupa KŚT 8) ^{d)}	07	
	w tym zakup aparatury naukowo-badawczej ^{e)}	08	
	środki transportu (grupa KŚT 7) ^{d)}	09	
	oprogramowanie komputerowe	10	
	w tym oprogramowanie stworzone na własny użytek ^{f)}	11	
	wartości niematerialne i prawne	12	
	pozostałe nakłady inwestycyjne	13	

Z nakładów wewnętrznych (wiersz 01) przypada na środki (wiersze 14+15= wiersz 01)			
własne		14	
otrzymane (wiersze 16+25)		15	
z tego od:	podmiotów krajowych (wiersze 17+18+19+20+21+22+23+24)		16
	z tego od:	MNiSW ^{g)} , MR ^{h)} , MF ⁱ⁾ , innych ministerstw	17
		JST ^{j)} organy i jednostki im podległe lub nadzorowane	18
		NCBR ^{k)} , NCN ^{l)} , PARP ^{m)} oraz innych agencji	19
		jednostek naukowych PAN ⁿ⁾	20
		instytutów badawczych ^{o)}	21
		szkół wyższych	22
		przedsiębiorstw	23
		prywatnych instytucji niekomercyjnych (tj. organizacji non-profit, np. fundacji, stowarzyszeń)	24
	podmiotów z zagranicy (wiersze 26+27+28+30+31+32+33)		25
	z tego od:	Komisji Europejskiej ^{p)}	26
		organizacji międzynarodowych	27
		przedsiębiorstw	28
		w tym z krajów Unii Europejskiej	29
		szkół wyższych	30
		instytucji rządowych (np. w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego)	31
prywatnych instytucji niekomercyjnych (tj. organizacji non-profit, np. fundacji, stowarzyszeń)		32	
pozostałych podmiotów		33	

Dział 2. Finansowanie działalności B+R realizowanej w jednostce sprawozdawczej (nakłady wewnętrzne) oraz wartość aparatury naukowo-badawczej w 2017 r. (w tysiącach zł ze znakiem po przecinku) (dokończenie)

Ze środków otrzymanych od instytucji dysponujących środkami publicznymi przypada na pozyskane:		
w ramach konkursów, grantów) i pozostałych form dotacji	34	
w tym jako środki krajowe w projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej	35	
w ramach działalności statutowej finansowanej ze środków MNiSW ^{g)}	36	

0		1	2
Z nakładów wewnętrznych (bieżących i inwestycyjnych) przypada na ⁷⁾ :		z nakładów bieżących (wiersz 02)	z nakładów inwestycyjnych (wiersz 05)
badania naukowe	podstawowe	37	
	stosowane i przemysłowe	38	
prace rozwojowe		39	

Aparatura naukowo-badawcza spełniająca kryteria zaliczania do środków trwałych (będąca na stanie księgowym jednostki)	wartość brutto	stan w dniu 31 XII 2017 r.	40	
	umorzenie		41	
	otrzymana nieodpłatnie w 2017 r. ⁵⁾		42	
Proszę wypełnić załącznik nr 1, 2 i 3				

^{a)} Bez kosztów zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych niezbędnych do wykonania określonych prac B+R, lecz do czasu zakończenia tych prac, nieujętej w ewidencji środków trwałych jednostki. ^{b)} Łącznie z nakładami poniesionymi na osoby wykonujące prace B+R na umowie o dzieło lub zlecenie, a pozostające w stosunku pracy w jednostce, których zakres obowiązków etatowych nie obejmuje działalności B+R. ^{c)} Dotyczy osób nie pozostających w stosunku pracy w jednostce; obejmuje wynagrodzenie osób zatrudnionych wyłącznie na umowy zlecenie i umowy o dzieło oraz stypendia naukowe wypłacane przez jednostkę. ^{d)} Według aktualnie obowiązującej Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT). ^{e)} Łącznie z nakładami na aparaturę wymienioną w przypisie a. ^{f)} Z zamiarem użytkowania powyżej 1 roku, oszacowane np. według kosztów jego produkcji. ^{g)} Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. ^{h)} Ministerstwo Rozwoju. ⁱ⁾ Ministerstwo Finansów. ^{j)} Jednostki Samorządu Terytorialnego. ^{k)} Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. ^{l)} Narodowe Centrum Nauki. ^{m)} Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości. ⁿ⁾ Na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. z 2016 r. poz. 572, z późn. zm.). ^{o)} Działających na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 371, z późn. zm.). ^{p)} W tym udział środków KE w projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej. ^{q)} Zgodnie z ustawą z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. z 2014 r. poz. 1620, z późn. zm.). ^{r)} Bez aparatury wymienionej w przypisie a przeniesionej w ciągu roku do środków trwałych.

Dział 3 Finansowanie^{d)} działalności B+R realizowanej poza jednostką sprawozdawczą w 2017 r. (w tysiącach zł ze znakiem po przecinku)

Środki przekazane ogółem (wiersze 02+12 rubryka 1)		01		
0			1	2
z tego przypada na			razem	w tym transfer środków ^{b)}
przekazane:	podmiotom krajowym (wiersze 03+04+06+08+09+10+11)		02	
	z tego:	jednostkom naukowym PAN ^{c)}	03	
		instytutom badawczym ^{d)}	04	
		szkołom wyższym	05	
		przedsiębiorstwom	06	
		w tym mikroprzedsiębiorstwom ^{e)}	07	
		prywatnym instytucjom niekomercyjnym (tj. organizacjom non-profit, np. fundacjom, stowarzyszeniom)	08	
		osobom fizycznym zatrudnionym na umowę zlecenie i umowę o dzieło ^{f)}	09	
		osobom fizycznym w formie stypendium	10	
		pozostałym podmiotom krajowym	11	
	podmiotom zagranicznym (wiersze 13+14+15+16+17)		12	
	z tego:	szkołom wyższym	13	
		przedsiębiorstwom	14	
		prywatnym instytucjom niekomercyjnym (tj. organizacjom non-profit, np. fundacjom, stowarzyszeniom)	15	
		organizacjom międzynarodowym	16	
		pozostałym podmiotom zagranicznym	17	

Dział 3 Finansowanie^{a)} działalności B+R realizowanej poza jednostką sprawozdawczą w 2017 r. (w tysiącach zł ze znakiem po przecinku) (dokończenie)

w tym (z wiersza 12) przypada na środki przekazane oddziałom (filiom) Państwa jednostki lub innym instytucjom polskim działającym na terenie:	Unii Europejskiej (z wyłączeniem Polski)	18		
	poza Unię Europejską	19		

^{a)} W tym zakup usług B+R. ^{b)} Przekazanie pieniędzy bez uzyskania w zamian produktu lub usługi B+R. ^{c)} Na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk. ^{d)} Na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych. ^{e)} Przedsiębiorstwa o liczbie pracujących poniżej 10 osób z PKD innym niż 72 (Badania naukowe i prace rozwojowe). ^{f)} Osobom zatrudnionym na umowę zlecenie i umowę o dzieło, które wykonywały prace badawcze poza siedzibą zlecającego. Jeżeli prace, choćby częściowo, zostały wykonane w siedzibie zlecającego należy potraktować nakłady na te prace jako nakłady wewnętrzne i wykazać ich wartość w dziale 1 w wierszu 02.

Dział 4. Personel zaangażowany w 2017 r. w działalność B+R realizowaną w jednostce sprawozdawczej

Wyszczególnienie		Z ogólnej liczby pracujących ^{a)}		Liczba osób niepozostających w stosunku pracy w jednostce ^{b)}			
				otrzymujący wynagrodzenie ^{c)}		nieotrzymujący wynagrodzenia ^{d)}	
		ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
0		1	2	3	4	5	6
Ogółem (wiersze 02+03+04+05+06+07+08)	01						
Z tytułem naukowym profesora ^{e)}	02						
Ze stopniem naukowym ^{f)}	doktora habilitowanego	03					
	doktora	04					
Pozostałe osoby z wykształceniem wyższym	z tytułem magistra lub równorzędnym	05					
	z tytułem licencjata lub równorzędnym	06					
	absolwenci kolegów	07					
Z wykształceniem pozostałym	08						

^{a)} Z liczby osób wskazanych w dziale 0 w pyt D osoby zaangażowane w działalność B+R niezależnie od rodzaju umowy (etat, umowy cywilnoprawne), na podstawie której wykonują takie prace. ^{b)} Łącznie z doktorantami zaangażowanymi w prace B+R niepozostającymi w stosunku pracy w jednostce. ^{c)} Łącznie z osobami zatrudnionymi na podstawie umów cywilnoprawnych (umowy zlecenie i umowy o dzieło) oraz osobami, których wynagrodzenie zostało wykazane w dziale 1 w wierszu 04. ^{d)} W tym emerytowani pracownicy oraz studenci zaangażowani na zasadach wolontariatu. ^{e)} Łącznie z tytułem profesora sztuki (zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytułach naukowych oraz o stopniach i tytułach w zakresie sztuki (Dz. U. z 2016 r. poz. 882, z późn.zm.)). ^{f)} Łącznie ze stopniem w zakresie sztuki (ustawa jak w przypisie e).

Dział 5. Personel zaangażowany w 2017 r. w działalność B+R realizowaną w jednostce sprawozdawczej według zawodów^{a)}

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym kobiety	Personel wykonujący prace naukowo-badawcze		Technicy i pracownicy równorzędni		Pozostały personel	
			ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
0	1	2	3	4	5	6	7	8
Liczba osób zaangażowanych w działalność B+R								
Ogółem pracujący	01							
Osoby niepozostające w stosunku pracy w jednostce ^{b)}	02							
Personel w ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC) ^{c)} (ze znakiem po przecinku)								
Ogółem pracujący	03							
Osoby zaangażowane w prace B+R niepozostające w stosunku pracy w jednostce ^{b)}	04							

^{a)} Zgodnie z klasyfikacją personelu B+R według zawodów opracowaną przez OECD. ^{b)} Łącznie z doktorantami zaangażowanymi w prace B+R niepozostającymi w stosunku pracy w jednostce. ^{c)} EPC – czas przepracowany przez pracownika przy pracach B+R w ciągu roku sprawozdawczego, EPC dla jednej osoby nie może przekraczać wartości równej 1.

Dział 6. Personel wykonujący prace naukowo-badawcze wg pochodzenia, wykształcenia i grup wieku w 2017 r.

Wyszczególnienie	Personel wykonujący prace naukowo-badawcze	Z tego cudzoziemcy ^{a)} :							
		razem	w tym: z Europy		z Ameryki Północnej	z Ameryki Środkowej i Południowej	z Azji	z Afryki	pozostali cudzoziemcy
			ogółem	w tym z Unii Europejskiej					
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Pracujący	01								
w tym kobiety	02								

^{a)} Na podstawie ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650, ze zm.).

Wyszczególnienie	Personel wykonujący prace naukowo-badawcze	Wg wieku:					
		24 lata i mniej	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 lat i więcej
0	1	2	3	4	5	6	7
Pracujący	03						
w tym kobiety	04						

Wyszczególnienie	Personel wykonujący prace naukowo-badawcze	Wg wykształcenia:				
		z tytułem profesora	ze stopniem		z pozostałym wykształceniem wyższym	z wykształceniem pozostałym
			doktora habilitowanego	doktora		
0	1	2	3	4	5	6
Pracujący	05					
w tym kobiety	06					

Dział 7 Personel wykonujący prace naukowo-badawcze^{a)} zatrudniony w działalności B+R i ich wynagrodzenia według poziomu wykształcenia i tytułów naukowych w 2017 r.

Wyszczególnienie		Przeciętna liczba zatrudnionych w 2017 r. ^{b) c)}	Wynagrodzenia osobowe ^{d)} (w tysiącach zł ze znakiem po przecinku)
0		1	2
Ogółem (wiersze 02+03+04+05+06)	01		
Z tytułem naukowym profesora ^{e)}	02		
Ze stopniem naukowym ^{f)}	doktora habilitowanego	03	
	doktora	04	
Pozostałe osoby z wykształceniem wyższym	05		
Z wykształceniem pozostałym	06		

^{a)} Nie zalicza się techników i pracowników równorzędnych, pozostałego personelu oraz osób wykonujących prace B+R na umowach cywilnoprawnych. ^{b)} Po przeliczeniu osób niepełnozatrudnionych na pełne etaty. ^{c)} Osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy lub stosunku służbowego (tj. umowy o pracę, powołania, wyboru lub mianowania). ^{d)} Pełne wynagrodzenia roczne (ze wszystkich rodzajów działalności jednostki, tzn. działalności B+R i działalności pozostałych) zatrudnionych wykazanych w rubryce 1. ^{e)} Łącznie z tytułem profesora sztuki (zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2014 r. poz. 1852)). ^{f)} Łącznie ze stopniem w zakresie sztuki (ustawa jak w przypisie e).

Dział 8. Obciążenie respondenta

Proszę podać szacunkowy czas przeznaczony na przygotowanie danych dla potrzeb wypełnianego sprawozdania (w minutach)	01	
Proszę podać szacunkowy czas przeznaczony na wypełnienie sprawozdania (w minutach)	02	

(e-mail osoby sporządzającej sprawozdanie – WYPEŁNIAĆ WIELKIMI LITERAMI)

(imię, nazwisko i telefon osoby sporządzającej sprawozdanie)

(miejsceowość, data)

(pieczęćka imienna i podpis osoby działającej w imieniu sprawozdawcy)

Załącznik nr 1 do formularza PNT-01/a za 2017 rok

Proszę określić jaki % nakładów wewnętrznych ogółem na B+R (dział 1 wiersz 01) poniosła jednostka na rzecz poszczególnych dziedzin:

Lp.	Dziedziny B+R	1+2+3+4+5+6 = 100%
1	Nauki przyrodnicze	
a	matematyka	
b	nauki o komputerach i informatyka	
c	nauki fizyczne	
d	nauki chemiczne	
e	nauki o Ziemi i powiązane z nimi nauki o środowisku (z wyłączeniem aspektów gospodarczych i społecznych)	
f	nauki biologiczne	
g	inne nauki przyrodnicze	
2	Nauki inżynierskie i techniczne	
a	inżynieria lądowa	
b	elektrotechnika, elektronika, inżynieria informatyczna	
c	inżynieria mechaniczna	
d	inżynieria chemiczna	
e	inżynieria materiałowa	
f	inżynieria medyczna	
g	inżynieria środowiska	
h	biotechnologia środowiskowa	
i	biotechnologia przemysłowa	
j	nanotechnologia	
k	inne nauki inżynierskie i techniczne	
3	Nauki medyczne i nauki o zdrowiu	
a	medycyna ogólna	
b	medycyna kliniczna	
c	nauki o zdrowiu	
d	biotechnologia medyczna	
e	inne nauki medyczne	
4	Nauki rolnicze i weterynaryjne	
a	nauki rolnicze, leśne i rybactwo	
b	nauki o zwierzętach i mleczarstwo	
c	nauki weterynaryjne	
d	biotechnologia rolnicza	
e	inne nauki rolnicze	
5	Nauki społeczne	
a	psychologia i nauki o poznaniu	
b	nauki ekonomiczne	
c	pedagogika	
d	socjologia	
e	nauki prawne	
f	nauki polityczne	
g	geografia społeczna i gospodarcza	
h	nauki o mediach i komunikacji społecznej	
i	inne nauki społeczne	
6	Nauki humanistyczne i sztuka	
a	historia i archeologia	
b	języki i literatura	
c	filozofia, etyka i religia	
d	sztuka (sztuka, historia sztuki, sztuki sceniczne, muzyka)	
e	inne nauki humanistyczne	

Załącznik nr 2 do formularza PNT-01/a za 2017 rok

Proszę określić jaki % nakładów wewnętrznych ogółem na B+R (dział 1 wiersz 01) poniosła jednostka na rzecz poszczególnych rodzajów działalności gospodarczej:

Lp.	Rodzaje działalności gospodarczej	Symbole wg PKD 2007	= 100%
1	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	01+02+03	
2	Górnictwo i wydobywanie	05+06+07+08+09	
3	Produkcja artykułów spożywczych	10	
4	Produkcja napojów	11	
5	Produkcja wyrobów tytoniowych	12	
6	Produkcja wyrobów tekstylnych	13	
7	Produkcja odzieży	14	
8	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych	15	
9	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania	16	
10	Produkcja papieru i wyrobów z papieru	17	
11	Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	18	
12	Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	19	
13	Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	20	
14	Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych	21	
15	Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	22	
16	Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	23	
17	Produkcja metali	24	
18	Produkcja broni i amunicji	25.4	
19	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń (bez Produkcji broni i amunicji)	25.1+25.2+25.3+ 25.5+25.6+25.7+25.9	
20	Produkcja elektronicznych elementów i obwodów drukowanych	26.1	
21	Produkcja komputerów i urządzeń peryferyjnych	26.2	
22	Produkcja sprzętu (tele)komunikacyjnego	26.3	
23	Produkcja elektronicznego sprzętu powszechnego użytku	26.4	
24	Produkcja instrumentów i przyrządów pomiarowych, kontrolnych i nawigacyjnych; produkcja zegarków i zegarów	26.5	
25	Produkcja urządzeń napromieniowujących, sprzętu elektromedycznego i elektroterapeutycznego	26.6	
26	Produkcja instrumentów optycznych i sprzętu fotograficznego	26.7	
27	Produkcja magnetycznych i optycznych niezapisanych nośników informacji	26.8	
28	Produkcja urządzeń elektrycznych	27	
29	Produkcja maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowana	28	
30	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli	29	
31	Produkcja statków i łodzi	30.1	
32	Produkcja lokomotyw kolejowych oraz taboru szynowego	30.2	
33	Produkcja statków powietrznych, statków kosmicznych i podobnych maszyn	30.3	
34	Produkcja wojskowych pojazdów bojowych	30.4	
35	Produkcja sprzętu transportowego, gdzie indziej niesklasyfikowana	30.9	
36	Produkcja mebli	31	
37	Produkcja urządzeń, instrumentów oraz wyrobów medycznych, włączając dentystyczne	32.5	
38	Pozostała produkcja wyrobów (bez Produkcji urządzeń, instrumentów oraz wyrobów medycznych, włączając dentystyczne)	32.1+32.2+32.3+ 32.4+32.9	
39	Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	33	
40	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	35	
41	Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	36	
42	Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków; Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców; Działalność związana z rekultywacją i pozostała działalność usługowa związana z gospodarką odpadami	37+38+39	
43	Budownictwo	41+42+43	
44	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	45+46+47	
45	Transport i gospodarka magazynowa	49+50+51+52+53	
46	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	55+56	
47	Działalność wydawnicza; Działalność związana z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych; Nadawanie programów ogólnodostępnych i abonentowych	58+59+60	
48	Telekomunikacja	61	
49	Działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana	62	
50	Działalność usługowa w zakresie informacji	63	

51	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	64+65+66	
52	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	68	
53	Działalność prawnicza, rachunkowo-księgowa i doradztwo podatkowe; Działalność firm centralnych (head offices); doradztwo związane z zarządzaniem	69+70	
54	Działalność w zakresie architektury i inżynierii; badania i analizy techniczne	71	
55	Badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie nauk przyrodniczych i technicznych	72.1	
56	Badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych	72.2	
57	Reklama, badanie rynku i opinii publicznej; Pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; Działalność weterynaryjna	73+74+75	
58	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	77+78+79+80+81+82	
59	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenie społeczne	84	
60	Edukacja	85	
61	Opieka zdrowotna	86	
62	Pomoc społeczna z zakwaterowaniem; Pomoc społeczna bez zakwaterowania	87+88	
63	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	90+91+92+93	
64	Pozostała działalność usługowa;	94+95+96	
65	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; Gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby; Organizacje i zespoły eksterytorialne	97+98+99	
66	Nakłady niededykowane konkretnej działalności	x	

Załącznik nr 3 do formularza PNT-01/a za 2017 rok

Proszę określić jaki % nakładów wewnętrznych ogółem na B+R (dział 1 wiersz 01) poniosła jednostka na poszczególne cele społeczno-ekonomiczne:

Lp.	Klasyfikacja NABS ^{a)} 2007	1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11+12+13 = 100%
1	Eksploracja i eksploatacja Ziemi	
2	Środowisko	
3	Eksploracja i eksploatacja przestrzeni kosmicznej	
4	Transport, telekomunikacja i inne infrastruktury	
5	Energia	
6	Produkcja i technologia przemysłowa	
7	Zdrowie	
8	Rolnictwo	
9	Edukacja	
10	Kultura, rekreacja, religia i środki masowego przekazu	
11	Systemy, struktury i procesy polityczne i społeczne	
12	Ogólny postęp wiedzy	
13	Obronność	

^{a)} Klasyfikacja celów społeczno-ekonomicznych.

Objaśnienia do formularza PNT-01/a

Sprawozdanie o działalności badawczej i rozwojowej (B+R) służy do oceny potencjału naukowo-badawczego kraju. Obejmuje ono informacje w ujęciu dostosowanym do standardów międzynarodowych, zawartych w podręczniku *Frascati Manual*, stosowanych w krajach członkowskich OECD i UE (rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) NR 995/2012 z dnia 26 października 2012 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania decyzji nr 1608/2003/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie sporządzania i rozwoju statystyk Wspólnoty z zakresu nauki i techniki (Tekst mający znaczenie dla EOG) (Dz. Urz. UE L 299 z 26.10.2012, str. 18)).

Działalność badawcza i rozwojowa, w skrócie **B+R**, definiowana jest jako praca twórcza i prowadzona w sposób metodyczny, podejmowana w celu zwiększenia zasobów wiedzy, w tym wiedzy o rodzaju ludzkim, kulturze i społeczeństwie oraz w celu tworzenia nowych zastosowań dla już istniejącej wiedzy. Działalność B+R spełnia pięć warunków:

- 1) jest ukierunkowana na nowe odkrycia (działalność nowatorska);
- 2) u jej podstaw leżą oryginalne, nieoczywiste koncepcje i hipotezy (działalność twórcza);
- 3) brak jest pewności co do jej wyniku końcowego (działalność w warunkach niepewności);
- 4) jest zaplanowana formalnie i uwzględniona w budżecie (działalność metodyczna);
- 5) jej wyniki mogą być powtórzone (działalność powtarzalna i/lub możliwa do odtworzenia).

Ponieważ działalność badawcza i rozwojowa jest pojęciem szerszym niż prowadzenie prac badawczych i rozwojowych, można w celu identyfikacji działalności B+R uwzględniać następujący zestaw charakterystycznych dla niej zadań:

- prace naukowo-techniczne na potrzeby projektów (projektowanie i przeprowadzanie eksperymentów i badań, konstruowanie prototypów itd.),
- planowanie i kierowanie projektami B+R,
- przygotowywanie raportów cząstkowych i końcowych dla projektów B+R,
- świadczenie usług wewnętrznych dla projektów badawczo-rozwojowych (np. wykonywanie zadań z zakresu informatyki, studiów bibliograficznych i prowadzenia dokumentacji),
- obsługa administracyjna projektów B+R w zakresie spraw finansowych i kadrowych.

W obszarze działalności badawczej i rozwojowej zawierają się:

1) badania naukowe:

- a) badania podstawowe – oryginalne prace badawcze eksperymentalne lub teoretyczne podejmowane przede wszystkim w celu zdobywania nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne,
- b) badania stosowane – prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy, zorientowane przede wszystkim na zastosowanie w praktyce,
- c) badania przemysłowe – badania mające na celu zdobycie nowej wiedzy oraz umiejętności w celu opracowywania nowych produktów, procesów i usług lub wprowadzania znaczących ulepszeń do istniejących produktów, procesów i usług; badania te uwzględniają tworzenie elementów składowych systemów złożonych, budowę prototypów w środowisku laboratoryjnym lub w środowisku symulującym istniejące systemy, szczególnie do oceny przydatności danych rodzajów technologii, a także budowę niezbędnych w tych badaniach linii pilotażowych, w tym do uzyskania dowodu w przypadku technologii generycznych;

2) prace rozwojowe – nabywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności z dziedziny nauki, technologii i działalności gospodarczej oraz innej wiedzy i umiejętności do planowania produkcji oraz tworzenia i projektowania nowych, zmienionych lub ulepszonych produktów, procesów i usług, w szczególności:

- a) opracowywanie prototypów i projektów pilotażowych oraz demonstracje, testowanie i walidację nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług w otoczeniu stanowiącym model warunków rzeczywistego funkcjonowania, których głównym celem jest dalsze udoskonalenie techniczne produktów, procesów lub usług, których ostateczny kształt nie został określony,
- b) opracowywanie prototypów i projektów pilotażowych, które można wykorzystać do celów komercyjnych, w przypadku gdy prototyp lub projekt pilotażowy stanowi produkt końcowy gotowy do wykorzystania komercyjnego, a jego produkcja wyłącznie do celów demonstracyjnych i walidacyjnych jest zbyt kosztowna.

Prace rozwojowe **nie obejmują** rutynowych i okresowych zmian wprowadzanych do produktów, linii produkcyjnych, procesów wytwórczych, istniejących usług oraz innych operacji w toku, nawet jeżeli takie zmiany mają charakter ulepszeń.

Przykłady działalności badawczej i rozwojowej:

1) w zakresie struktur społecznych:

- tworzenie teorii na temat czynników determinujących regionalne dysproporcje w rozwoju gospodarczym,
- analiza konkretnego przypadku studium regionalnego dla celów opracowywania polityki rządu,

- budowa modeli operacyjnych na podstawie danych statystycznych, w celu opracowania narzędzi polityki gospodarczej, umożliwiających przyspieszenie tempa rozwoju regionu,
  - badania dynamiki interakcji przestrzennych,
  - ocena porównawcza programów edukacyjnych mających na celu wyrównanie szans grup wykluczanych
  - prace badawcze służące dostosowywaniu programów edukacyjnych, które powinny być stosowane u dzieci o szczególnych potrzebach;
- 2) w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa
- prace uwzględniające specyfikę dziedziny obronności i bezpieczeństwa państwa oraz konieczność zapewnienia ochrony informacji niejawnych, prowadzące do pozyskania nowych technologii, nowych wzorów uzbrojenia i sprzętu niezbędnych do realizacji polityki obronnej i bezpieczeństwa państwa, przygotowań obronnych w sferze militarnej i pozamilitarnej.

Dział 0.

Pytanie D

Do pracujących **zalicza się**:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy lub stosunku służbowego, (tj. umowy o pracę, powołania, wyboru lub mianowania);
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek:
  - a) właścicieli i współwłaścicieli łącznie z bezpłatnie pomagającymi członkami ich rodzin,
  - b) osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody (tj. architekt, lekarz, adwokat, itp.);
- 3) agentów pracujących na podstawie umów agencyjnych;
- 4) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej.

Do pracujących **nie zalicza się**:

- 1) osób wykonujących pracę na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło;
- 2) osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego;
- 3) uczniów szkół dla niepracujących oraz słuchaczy szkół wyższych odbywających praktyki wakacyjne lub dyplomowe;
- 4) osób korzystających z urlopów bezpłatnych w wymiarze powyżej 3 miesięcy (nieprzerwanie);
- 5) osób korzystających z urlopów wychowawczych w wymiarze powyżej 3 miesięcy (nieprzerwanie);
- 6) osób przebywających na świadczeniach rehabilitacyjnych.

W sprawozdaniu należy uwzględnić wszystkie prace B+R prowadzone przez jednostkę, tzn. zarówno prace własne, jak i świadczone usługi badawcze.

Dział 2. Finansowanie działalności B+R realizowanej w jednostce sprawozdawczej oraz wartość aparatury naukowo-badawczej w 2017 r.

W **dziale 2** należy wykazać nakłady finansowe poniesione w roku sprawozdawczym na działalność B+R prowadzoną wyłącznie wewnątrz jednostki sprawozdawczej. W dziale tym nie należy uwzględniać nakładów związanych z innymi rodzajami działalności prowadzonymi przez jednostkę, takimi jak: działalność wspomagająca badania, produkcyjna i usługowa.

W **wierszu 01** podaje się nakłady wewnętrzne, poniesione w roku sprawozdawczym na działalność B+R prowadzoną w jednostce sprawozdawczej, niezależnie od źródła pochodzenia wydatkowanych środków.

Nakłady wewnętrzne podaje się w wysokości faktycznie poniesionych kosztów, nawet jeśli ich aktualna wartość mogłaby być niższa z powodu ulg czy rabatów przyznanych po wykonaniu prac B+R. Nakłady wewnętrzne **nie obejmują amortyzacji środków trwałych oraz podatku VAT**.

W **wierszu 02** podaje się nakłady bieżące ogółem poniesione w roku sprawozdawczym wyłącznie na działalność B+R. Nakłady bieżące obejmują:

- 1) nakłady osobowe;
- 2) wynagrodzenia bezosobowe;
- 3) opłaty licencyjne za użytkowanie produktów własności intelektualnej dokonane za okres do roku czasu;
- 4) koszty zużycia materiałów, przedmiotów nietrwałych i energii;
- 5) koszty zakupu książek, czasopism, materiałów źródłowych, subskrypcji bibliotecznych, członkostwa w towarzystwach naukowych, itp.;
- 6) koszty usług pośrednich obejmujące: obróbkę obcą, usługi transportowe, remontowe, ochroniarskie, bankowe, pocztowe, telekomunikacyjne, informatyczne, wydawnicze, komunalne, itp.;
- 7) koszty podróży służbowych;
- 8) pozostałe koszty obejmujące w szczególności podatki i opłaty obciążające koszty działalności i zyski;

9) ubezpieczenia majątkowe.

Do nakładów bieżących **nie należy** zaliczać kosztów zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych niezbędnych do wykonania określonych prac B+R, do czasu zakończenia tych prac, nieujętej w ewidencji środków trwałych jednostki.

W **wierszu 03** podaje się nakłady osobowe poniesione przez jednostkę w roku sprawozdawczym wyłącznie na działalność B+R. Nakłady osobowe powinny – szczególnie w zakresie wynagrodzeń osobowych – uwzględniać szacunki tej części ogólnych nakładów osobowych, które dotyczą zadań poświęconych działalności B+R, wykonywanych w czasie pracy. Obejmują one:

1) wynagrodzenia brutto:

- wynagrodzenia osobowe – należne m.in. z tytułu stosunku pracy lub stosunku służbowego, z tytułu umowy o pracę nakładczą – obejmujące m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, dodatki za staż pracy oraz inne dodatki, premie i nagrody regulaminowe i uznaniowe, dodatki za pracę w godzinach nadliczbowych, nagrody jubileuszowe, odprawy rentowe i emerytalne, ekwiwalenty pieniężne za niewykorzystany urlop wypoczynkowy i inne,
- wynagrodzenia bezosobowe – wypłacane m.in. na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło osobom zatrudnionym w jednostce (ze zbioru osób wykazanych w dziale 0, pyt. D),
- honoraria – wynagrodzenia z tytułu korzystania lub rozporządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi, w tym m.in. wynagrodzenia za opracowania naukowe i badawczo-rozwojowe,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej – dotyczy przedsiębiorstw z działu 72 PKD;

2) narzuty na wynagrodzenia obciążające zgodnie z przepisami pracodawcę – składki z tytułu ubezpieczenia społecznego, składki na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Do nakładów osobowych **nie należy wliczać** kosztów pracy osób świadczących usługi pośrednie, nieuwzględnianych w danych o personelu B+R (np. pracowników ochrony i konserwacji, bibliotek centralnych, wydziałów informatycznych). Koszty te – w części przypadającej na działalność B+R – powinny być jednak uwzględniane w nakładach bieżących, wykazywanych w wierszu 02.

W **wierszu 04** podaje się wynagrodzenia bezosobowe wypłacane m.in. na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło osobom spoza jednostki (również uczestnikom studiów doktoranckich i magisterskich) oraz stypendia naukowe wypłacane przez jednostkę. Nie podaje się tu kosztów umów cywilnoprawnych zawartych z pracownikami własnymi (posiadającymi umowę o pracę z jednostką), uwzględnionych już w wierszu 03.

W **wierszu 05** podaje się nakłady inwestycyjne ogółem poniesione w roku sprawozdawczym w części odpowiadającej działalności B+R.

W **wierszach 06, 07 i 09** podaje się nakłady inwestycyjne na środki trwałe według ich rodzajów. W wierszach tych należy podać informacje o nakładach na nowe środki trwałe, nakładach na zakup (przejęcie) używanych środków trwałych oraz na pierwsze wyposażenie inwestycji niezaliczane do środków trwałych, a nabyte ze środków inwestycyjnych. Do klasyfikowania nakładów inwestycyjnych według rodzajów środków trwałych należy posługiwać się aktualnie obowiązującą Klasyfikacją Środków Trwałych (KŚT).

Wartość nakładów inwestycyjnych powinna obejmować zarówno nakłady na środki trwałe związane z działalnością B+R oddane do użytku w roku sprawozdawczym, jak i nakłady poniesione w tym okresie na inwestycje niezakończone (tj. na przyszłe środki trwałe związane z działalnością B+R).

W **wierszu 08** należy podać wartość zakupu w roku sprawozdawczym aparatury naukowo-badawczej zaliczonej do środków trwałych, łącznie z aparaturą spełniającą kryteria zaliczania do środków trwałych.

W **wierszu 10** podaje się koszty oprogramowania komputerowego wykorzystywanego przy pracach badawczych i rozwojowych przez okres dłuższy niż 1 rok: wartość opłaty z tytułu użytkowania produktu własności intelektualnej innego podmiotu oraz wartość nakładów poniesionych na oprogramowanie wytworzone we własnym zakresie (na własny użytek lub na sprzedaż). Oprogramowanie użytkowane przez 1 rok lub krócej (w tym licencje na nie) powinny być uwzględniane w ogólnej wartości nakładów bieżących (wiersz 02). Oprogramowanie składa się z programów komputerowych, opisów programów i materiałów pomocniczych dla systemów i aplikacji. Obejmuje zarówno początkowy rozwój i kolejne rozszerzenia oprogramowania oraz nabycie kopii, które zostały zaklasyfikowane jako aktywa.

W **wierszu 11** podaje się nakłady wewnętrzne poniesione przy tworzeniu oprogramowania we własnym zakresie, na użytek własny, wykorzystywanego przy pracach badawczych i rozwojowych przez okres dłuższy niż 1 rok. Oprogramowanie opracowane we własnym zakresie może być wyceniane według kosztów jego produkcji (do nakładów tych zalicza się wszystkie koszty netto poniesione na etapach: analizy funkcjonalności, analiz szczegółowych, programowania, testów, tworzenia dokumentacji, uwzględniając wszystkie rodzaje kosztów).

W **wierszu 12** podaje się koszty nabytych patentów, licencji długoterminowych lub innych wartości niematerialnych i prawnych, które są stosowane w działalności badawczej i rozwojowej oraz użytkowane przez okres dłuższy niż jeden rok.

W **wierszach 14-33** podaje się nakłady wewnętrzne faktycznie poniesione w roku sprawozdawczym na działalność B+R według źródeł pochodzenia tych środków.

W **wierszu 14** podaje się środki własne jednostki wydatkowane w roku sprawozdawczym na działalność B+R. W środkach własnych należy uwzględnić środki finansowe uzyskane ze sprzedaży patentów, praw ochronnych, licencji na stosowanie wynalazków i wzorów użytkowych, projektów racjonalizatorskich stanowiących własność jednostki oraz innych osiągnięć naukowych i technicznych, prac z zakresu działalności ogólnotechnicznej, prac wdrożeniowych (w tym nadzoru autorskiego) i produkcji doświadczalnej unikatowych urządzeń, aparatury i przedmiotów majątkowych oraz środki z odpłatnej działalności diagnostycznej, leczniczej, rehabilitacyjnej, artystycznej, doświadczalnej itp. oraz z pozostałej działalności gospodarczej i usługowej, a także środki z udziałów w działalności podmiotów gospodarczych, środki z darowizn, zapisów, spadków i ofiarności publicznej oraz z odsetek od lokat bankowych, jak również środki pozyskane z kredytów komercyjnych.

W **wierszach 16-24** należy (kierując się pierwotnym pochodzeniem środków) podać środki otrzymane na realizację/za zrealizowane prace B+R:

- od podmiotów krajowych: jednostek naukowo-badawczych, szkół wyższych, przedsiębiorstw i prywatnych instytucji niekomercyjnych (patrz objaśnienia do wiersza 24),
- od instytucji dysponujących środkami z budżetu państwa (minister właściwy do spraw nauki i inne resorty) ze wszystkich strumieni finansowania (finansowanie: działalności statutowej, kosztów realizacji inwestycji służących potrzebom badań naukowych lub prac rozwojowych, projektów badawczych itd.) oraz z budżetów Jednostek Samorządu Terytorialnego, a także z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, Narodowego Centrum Nauki, Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości i innych agencji/instytucji dysponujących środkami publicznymi.

Podając dane w **wierszach 16-24**, należy uwzględnić środki otrzymane od instytucji krajowych w ramach Funduszy Europejskich, Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego w części, w której finansowane projekty wymagają środków krajowych, o ile nie stanowią one środków własnych.

W **wierszu 24** podaje się środki finansowe wydatkowane w roku sprawozdawczym na prace B+R, pochodzące od prywatnych instytucji niekomercyjnych (tj. organizacji non-profit), tzn. instytucji nienastawionych na zysk. Do prywatnych instytucji niekomercyjnych zalicza się fundacje (np. Fundacja na rzecz Nauki Polskiej), partie polityczne, związki zawodowe, związki konsumentów, towarzystwa i stowarzyszenia (zawodowe, naukowe, religijne itp.) oraz osoby fizyczne i organizacje zajmujące się promocją, finansowaniem lub innymi formami wspomagania badań naukowych.

W **wierszu 25** należy podać środki otrzymane z organizacji międzynarodowych i instytucji zagranicznych, w tym środki na projekty badawcze realizowane w ramach: programów ramowych Unii Europejskiej, Inicjatywy EUREKA, programu COST, Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

W **wierszu 26** należy podać środki pozyskane z Unii Europejskiej, w tym wartość środków unijnych w projektach współfinansowanych ze środków krajowych z wyłączeniem finansowania krajowego.

W **wierszu 31** należy podać środki otrzymane w ramach m. in. Inicjatywy EUREKA, programu COST, Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

W **wierszu 35** należy podać wartość środków krajowych otrzymanych od instytucji dysponujących środkami budżetowymi, które były wydatkowane w projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.

W **wierszach 37-39** podaje się nakłady wewnętrzne (w rubryce 1 nakłady bieżące, w rubryce 2 nakłady inwestycyjne) przypadające na: badania naukowe (podstawowe, stosowane i przemysłowe) i prace rozwojowe.

W **wierszu 40** podaje się wartość ewidencyjną, figurującą w księgach, tzn. bez potrącenia umorzeń, aparatury naukowo-badawczej zaliczonej do środków trwałych, stosowanej przy pracach B+R, według stanu w dniu 31 XII 2017 r. Do aparatury naukowo-badawczej zalicza się zestawy urządzeń badawczych, pomiarowych lub laboratoryjnych o małym stopniu uniwersalności i wysokich parametrach technicznych (zazwyczaj wyższych o kilka rzędów dokładności pomiaru w stosunku do typowej aparatury stosowanej dla celów produkcyjnych lub eksploatacyjnych). Do aparatury naukowo-badawczej **nie zalicza** się sprzętu komputerowego i innych urządzeń niewykorzystywanych bezpośrednio do realizacji prac B+R.

W **wierszu 41** należy podać wartość umorzenia aparatury naukowo-badawczej wykazanej w wierszu 40, według stanu w dniu 31 XII 2017 r.

W **wierszu 42** należy podać wartość aparatury naukowo-badawczej zaliczonej do środków trwałych, otrzymanej nieodpłatnie w roku sprawozdawczym (np. w formie darowizny).

W **załączniku nr 2** w wierszach 1-66 nakłady wykazane w dziale 1 w wierszu 01 należy przypisać określone mu rodzajowi działalności gospodarczej do którego skierowany jest wynik prac B+R.

Dział 3. Finansowanie działalności B+R realizowanej poza jednostką sprawozdawczą w 2017 r.

Środki przekazane to ogół nakładów poniesionych na zakup usług i produktów B+R oraz transfer środków.

Transfer środków to przekazanie pieniędzy bez uzyskania w zamian konkretnej usługi lub produktu B+R.
Przykładowo:

- rozdysponowanie środków w ramach konsorcjum przez lidera,
- przekazywanie składek na organizacje międzynarodowe,
- przekazywanie pieniędzy w ramach własnej grupy do innego przedsiębiorstwa.

W **wierszu 01** podaje się środki na finansowanie w roku sprawozdawczym prac B+R realizowanych poza jednostką sprawozdawczą przez inne podmioty lub osoby fizyczne krajowe i zagraniczne. Środki te nie obejmują podatku VAT.

W **wierszu 07** należy podać nakłady zewnętrzne przekazane mikroprzedsiębiorstwom z PKD innym niż 72. Mikroprzedsiębiorstwo jest to przedsiębiorstwo o liczbie pracujących poniżej 10 osób, a jego roczny obrót nie przekracza 2 milionów euro lub całkowity bilans roczny nie przekracza 2 milionów euro.

Dział 4. Personel zaangażowany w 2017 r. w działalność B+R realizowaną w jednostce sprawozdawczej

Do personelu B+R należy zaliczyć wszystkie osoby zaangażowane bezpośrednio w pracach B+R oraz osoby zapewniające bezpośrednią obsługę, np. kierownicy prac B+R, pracownicy administracyjni i biurowi. Aby zidentyfikować i rozróżnić personel B+R, można wykorzystać listę zadań związanych z działalnością B+R, przywołaną w definicji działalności badawczej i rozwojowej. Personel B+R, oprócz wykonywania prac naukowo-badawczych (naukowo-technicznych), może planować lub kierować projektami B+R, przygotowywać raporty, zapewniać bezpośrednią obsługę informatyczną, biblioteczną czy dokumentacyjną w konkretnym projekcie, bądź też prowadzić obsługę administracyjną w zakresie spraw finansowych i kadrowych.

W ewidencji osób zaangażowanych w B+R nie zawsze uwzględnia się cały personel umożliwiający wykonywanie prac B+R. Personel B+R **nie obejmuje** osób prowadzących pośrednią działalność wspomagającą lub pomocniczą w jednostkach prowadzących B+R (usługi świadczone na rzecz jednostek wykonujących prace B+R przez centralne komórki informatyczne i biblioteki, świadczenie usług ochroniarskich, utrzymania czystości, prac konserwacyjnych itp.).

W **dziale 3 rubryce 1 i 2** podaje się liczbę osób pracujących, zaangażowanych w działalność B+R, będących na stanie ewidencyjnym jednostki w dniu 31 XII 2017 r., **wydzieloną z grupy osób wskazanych w dziale 0 pyt D**. Z ogólnej liczby pracujących zalicza się do nich wykonujących zadania związane z działalnością B+R – w ramach etatowego czasu pracy lub poza nim (w ramach umów cywilnoprawnych). Wykazuje się tu osoby wykonujące pracę w Polsce, a także za granicą (skierowane za granicę w celach badawczych) na rzecz jednostek, w których pracują, niezależnie od czasu trwania zatrudnienia. Dane podaje się bez przeliczania pracujących na pełne etaty.

W **dziale 3 rubrykach 3-6** wykazuje się **wszystkie pozostałe osoby** zaangażowane w prace B+R w jednostce. Zalicza się tu osoby zatrudnione wyłącznie na podstawie umowy zlecenie lub umowy o dzieło lub zaangażowane na zasadach wolontariatu. Emerytowani pracownicy oraz studenci (uczestnicy studiów magisterskich i doktoranckich) powinni być zasadniczo wykazywani w dziale 3 w rubrykach 3-6.

W **wierszach 02–08** podaje się liczbę pracujących według poziomu ich wykształcenia opartego na Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Edukacji (ISCED 2011).

W **wierszu 05** podaje się osoby z wykształceniem formalnym odpowiadającym kategorii 7 w klasyfikacji ISCED 2011, tożsamym z wykształceniem wyższym o profilu akademickim, prowadzącym do uzyskania tytułu magistra, lekarza lub równorzędnego.

W **wierszu 06** podaje się osoby z wykształceniem formalnym odpowiadającym kategorii 6 w klasyfikacji ISCED 2011, tożsamym z wykształceniem wyższym o profilu akademickim, prowadzącym do uzyskania tytułu licencjata, inżyniera lub równorzędnego. Licencjat jest tytułem zawodowym nadawanym absolwentom wyższych zawodowych studiów humanistycznych i matematyczno-przyrodniczych, społecznych, ekonomicznych, wychowania fizycznego, turystyki, rekreacji, rehabilitacji ruchowej oraz medycznej, z wyjątkiem lekarskich i stomatologicznych.

W **wierszu 07** podaje się osoby z wykształceniem formalnym odpowiadającym kategorii 5 w klasyfikacji ISCED 2011, tożsamym z wykształceniem wyższym o profilu zawodowym, które w Polsce jest tożsame z wykształceniem uzyskanym w kolegiach nauczycielskich, kolegiach nauczycielskich języków obcych oraz kolegiach pracowników służb społecznych.

W **wierszu 08** podaje się osoby z wykształceniem policealnym, średnim lub niższym.

Osoby związane z działalnością B+R należy zaliczać do właściwych kategorii na podstawie **najwyższego** posiadanego przez nie poziomu wykształcenia (tytułu, stopnia naukowego).

Dział 5. Personel zaangażowany w 2017 r. w działalność B+R realizowaną w jednostce sprawozdawczej według zawodów

Dane w **wierszu 01 rubryce 1** powinny być zgodne z danymi w **dziale 3 wierszu 01 rubryce 1**.

Dane w **wierszu 02 rubryce 1** powinny być zgodne z danymi w **dziale 3: wiersz 01 rubryka 3 + wiersz 01 rubryka 5** (ogólna liczba osób zaangażowanych w działalność B+R prowadzoną w jednostce, niepozostające w niej w stosunku pracy).

W **rubryce 3** wykazuje się personel wykonujący prace naukowo-badawcze (personel naukowo-badawczy). Wykonywanie prac naukowo-badawczych nie musi być uwarunkowane ani posiadaniem formalnego wykształcenia, ani

zajmowanym stanowiskiem. Do zadań tych osób w ramach działalności badawczo-rozwojowej należy praca koncepcyjna lub tworzenie nowej wiedzy, w szczególności:

- prowadzą oni badania i ulepszają lub rozwijają pojęcia, teorie, modele, techniki oprzyrządowania, oprogramowania lub metody operacyjne,
- gromadzą, przetwarzają, oceniają, analizują i interpretują dane uzyskane z badania,
- oceniają wyniki badań i eksperymentów oraz formułują wnioski z wykorzystaniem różnych technik i modeli,
- stosują zasady, techniki i procesy, aby rozwinąć lub poprawić praktyczne zastosowania,
- doradzają w zakresie projektowania, planowania i organizowania testów, montażu i konserwacji konstrukcji, urządzeń, systemów i ich komponentów,
- udzielają porad i wsparcia dla rządu i samorządów, organizacji i przedsiębiorstw w kwestii zastosowania wyników badań,
- planują, kierują i koordynują działalność B+R (do kategorii pracowników naukowo-badawczych należy doliczyć kadrę kierowniczą i pracowników zajmujących się planowaniem i kierowaniem naukowo-technicznymi aspektami pracy badaczy; wyznaczają oni kierunki rozwoju dla nowej działalności badawczo-rozwojowej lub zarządzają pracownikami w oparciu o swoje wysokie kwalifikacje formalne lub praktyczne doświadczenie w prowadzeniu badań),
- przygotowują opracowania naukowe i raporty.

Ze względów praktycznych doktorantów zalicza się najczęściej do tej grupy.

W **rubryce 5** wykazuje się techników i pracowników równorzędnych związanych z działalnością B+R.

Technicy to osoby, które uczestniczą w działalności B+R poprzez wykonywanie zadań naukowych i technicznych związanych z zastosowaniem pojęć, metod operacyjnych i wykorzystaniem sprzętu badawczego, zazwyczaj pod kierunkiem badaczy. Zadania tych osób obejmują:

- prowadzenie poszukiwań bibliotecznych i wybór odpowiednich materiałów z archiwów i bibliotek,
- przygotowywanie programów komputerowych,
- prowadzenie eksperymentów, testów i analiz,
- zapewnienie pomocy technicznej i wsparcia w zakresie B+R i testowania prototypów,
- obsługę utrzymanie i naprawę sprzętu badawczego,
- przygotowywanie materiałów i sprzętu do eksperymentów, testów i analiz,
- rejestrowanie pomiarów, dokonywanie obliczeń oraz przygotowywanie wykresów i rysunków,
- zbieranie informacji za pomocą akceptowanych metod naukowych,
- pomoc w analizie danych, prowadzenie ewidencji i sporządzania raportów,
- prowadzenie statystycznych badań ankietowych oraz wywiadów.

W **rubryce 7** wykazuje się pozostały personel związany z działalnością B+R. Do kategorii tej należy zaliczać pracowników na stanowiskach robotniczych oraz administracyjno-ekonomicznych uczestniczących w realizacji prac B+R lub bezpośrednio z nimi związanych. Do grupy tej zalicza się także personel zajmujący się głównie sprawami finansowymi i kadrowymi, o ile wiążą się one bezpośrednio z działalnością B+R.

W **wierszach 03-04** podaje się liczbę osób stanowiących personel B+R w roku sprawozdawczym, łącznie z osobami pracującymi w danym roku, ale nie będącymi na stanie jednostki 31 XII 2017 r. – w jednostkach przeliczeniowych zwanych **ekwiwalentami pełnego czasu pracy**.

Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (EPC), tzw. osobolata

Miernik ten pozwala na uniknięcie przeszacowania personelu B+R, wynikającego z faktu, że wiele osób związanych z tą działalnością część swojego czasu pracy przeznaczają na zajęcia inne niż B+R, takie jak np.: zajęcia dydaktyczne ze studentami, praca administracyjna, udzielanie świadczeń zdrowotnych w sferze związanej z ochroną zdrowia, kontrola jakości itp., a część osób pracuje w wymiarze mniejszym niż pełny etat bądź rozpoczyna pracę w danej instytucji lub rezygnuje z niej w trakcie roku kalendarzowego. Jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność B+R. Pracujących w działalności B+R w ekwiwalentach pełnego czasu pracy należy ustalić na podstawie proporcji czasu przepracowanego przez poszczególnych pracowników w **ciągu roku sprawozdawczego** przy pracach B+R do pełnego czasu pracy obowiązującego w danej instytucji na danym stanowisku pracy **EPC dla jednej osoby nie może przekraczać wartości równej 1**. Poniżej przykłady obrazujące jak należy prawidłowo wyliczać ekwiwalenty pełnego czasu pracy (EPC):

Personel B+R	Status zatrudnienia	Ilość przepracowanych miesięcy w roku sprawozdawczym	Czasochłonność zadań B+R (w % pełnego etatu)	Ekwiwalent pełnego czasu pracy (EPC)	
				obliczony	zaokrąglony do jednego miejsca po przecinku
PRACUJĄCY ZAANGAŻOWANI W DZIAŁALNOŚĆ B+R POZOSTAJĄCY W STOSUNKU PRACY W JEDNOSTCE					
Księgowa	pełen etat (1)	12 m-cy (1)	20% czasu przepracowanego (0,2)	$1 \times 1 \times 0,2 = 0,2$ EPC	0,2 EPC
Inżynier	½ etatu (0,5)	9 m-cy (9/12 = 0,75)	100% czasu przepracowanego (1)	$0,5 \times 0,75 \times 1 = 0,375$ EPC	Suma = 0,531 0,5 EPC
	umowa zlecenie	5 m-cy (5/12 = 0,417)	60 godz. faktycznie przepracowanych w miesiącu 60/160 = 0,375	$0,417 \times 0,375 = 0,156$ EPC	
Informatyk	¾ etatu (0,75)	6 m-cy (6/12 = 0,5)	0% czasu przepracowanego (0)	$0,75 \times 0,5 \times 0 = 0$ EPC	Suma = 0,1875 0,2 EPC
	umowa o dzieło	3 m-ce (3/12 = 0,25)	120 godz. faktycznie przepracowanych w miesiącu 120/160 = 0,75	$0,25 \times 0,75 = 0,1875$ EPC	
Matematyk	pełen etat (1)	12 m-cy (1)	85% czasu przepracowanego (0,85)	$1 \times 1 \times 0,85 = 0,85$ EPC	Suma = 1,1435 1 EPC (!)
	umowa zlecenie	8 m-cy (8/12 = 0,67)	70 godz. faktycznie przepracowanych w miesiącu 70/160 = 0,438	$0,67 \times 0,438 = 0,2935$ EPC	
Właściciel	-	3 m-ce (3/12 = 0,25)	40% czasu przepracowanego (0,4)	$0,25 \times 0,4 = 0,1$ EPC	0,1 EPC
RAZEM personel B+R - pracujący (w EPC) Dział 4 wiersz 03					2,0 EPC
OSOBY ZAANGAŻOWANE W DZIAŁALNOŚĆ B+R NIEPOZOSTAJĄCE W STOSUNKU PRACY W JEDNOSTCE					
Emerytowany pracownik	umowa o dzieło	8 m-cy (8/12 = 0,67)	80 godz. faktycznie przepracowanych w miesiącu 80/160=0,5	$0,67 \times 0,5 = 0,335$ EPC	0,3 EPC
Doktorant	wolontariat	6 m-cy (6/12 = 0,5)	50 godz. faktycznie przepracowanych w miesiącu 50/160=0,313	$0,5 \times 0,313 = 0,1565$ EPC	Suma = 0,224 0,2 EPC
	umowa o dzieło	1 m-c (1/12 = 0,083)	130 godz. faktycznie przepracowanych w miesiącu 130/160 = 0,813	$0,083 \times 0,813 = 0,0675$ EPC	
Student studiów magisterskich	wolontariat	3 m-ce (3/12 = 0,25)	60 godz. faktycznie przepracowanych w miesiącu 60/160 = 0,375	$0,25 \times 0,375 = 0,094$ EPC	0,1 EPC
RAZEM personel B+R niepozostający w stosunku pracy (w EPC) Dział 4 wiersz 04					0,6 EPC

W przypadku braku odpowiedniej ewidencji dopuszcza się możliwość zastosowania szacunków w oparciu o wielkość nakładów osobowych. Przy wyliczaniu EPC nie należy odejmować urlopów wypoczynkowych, absencji chorobowej oraz innych nieobecności usprawiedliwionych (poza urlopami bezpłatnymi i urlopami wychowawczymi trwającymi nieprzerwanie powyżej 3 miesięcy).

Dziękujemy za wypełnienie i przesłanie formularza. Dziękując za poświęcony czas, będziemy jednocześnie wdzięczni za Państwa komentarz dotyczący niniejszego sprawozdania.

Informujemy, że dane jednostkowe i informacje otrzymane z przedsiębiorstw objętych niniejszym badaniem są poufne i podlegają szczególnej ochronie, zgodnie z ustawą z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1068), podobnie jak we wszystkich innych badaniach statystycznych statystyki publicznej. Dane te zostaną wykorzystane wyłącznie do opracowań zbiorczych oraz analiz statystycznych, które będą udostępnione na stronie internetowej GUS – www.stat.gov.pl.